KINAASSUTSIMIK OQALUTTUARISAANITSINNILLU PIKIALAARTITSINEQ

KINAASSUSERPUT, OQALUTTUARISAANERPUT, OQAATSIVUT KULTURERPULLU AALLAAVIGALUGIT ILINNIARTITSINEQ

KEYNOTE: DANIEL THORLEIFSEN

16. OKTOBER 2025 NAL. 09.00-09.45

IMAA

- Aallaqqaasiut: Oqaluttuarisaanermi killiffik
- Oqaatsit
- Kulturi
- Kinaassuseq
- Naleqartitat
- Atuartitsinerup imaa aaqqissugaaneralu
- Atuartitsineq ilisimatusarnerlu
- Killiffik ingerlariaqinnissarlu

OQALUTTUARISAANERMI KILLIFFIK

- Ullumi nunasiaataanerup nalaani pisartut qulaajarneqartalerput inuit kalaallit danskillu akornaminni qanoq inuuseqarsimanerput erseqqarinnerulerluni
- Danmarkip ineriartortitsinera, sanaartornerit, peqqinnissamut suliniutit allallu inuiaqatigiinni timikkut qallikkullu ineriartorneq sammineqarnerusarsimavoq
- oqaluttuarisaanermi sammineqartartut isikkivimmit allamit aallaaveqartumit sammineqaleriartorput
- inuit kalaallit ilisimatusarnermi akuuleriartornerisigut inuuneq ilorleq qanoq ittuunersoq erseqqarinneruleriartorpoq

- Ukiut kingulliit 300-it ingerlaneranni europamiut kulturiannik akusamik inuuneqaleriartorput
- ullumikkullu silarsuit marluk imminut sunnersimanerat akuleriisillugu inuugaluarpugut
- ineriartornerup ilaani inuit kalaallit ilorlikkut silarlikkullu kulturimi pigisaat arlallit nungutitaasimagaluarput
- Ullumi killiffipput aallaavigalugu ingerlariaqqittariaqarpugut silarsuit marluk eqqarsarfivut pitsaanersiuiffigalugit.

OQAATSIT

- pingaartitassavut siunnerfissavullu nalunngittariaqarpavut.
- inuit kalaallit oqaasii avaqqussinnaanngilavut
- kalaallisut oqalunneq aamma inooriaasiuvoq
- inuiaqatigiittut imminut tatigineq
- pissarititat pisariaqartitallu aallaavigalugit inuiaqatigiinni, atuarfimmi ilinniartitaanermilu ataqatigiissaarineq.

IKAARSAARFIIT

- ingerlaqqinngitsoortartut
- maangaannaq kipisitsisartut
- Naleqartitat
- Atuartitaanerup aaqqissugaanera
- Ilinniarfinnut ingerlaqqittarneq

1950-IKKUNNI ATUARFIMMI FAGIT

- Danmarkimilu atuartitseriaaseq atuartitsissutillu imai aallaavigalugit kalaallit atuartinneqalerput
- geografimi nunatsinni pissutsit, pisuussutsit uumaatsut, ujarassiorneq assigisaallu atuartitsissutigineqanngillat,
- biologimi nunatta uumasui inuussutissarsiutitsinni inuuniutitta pingaarnersaanni piniarnermi aalisarnermilu uumasut piniakkat qanoq atorneqarneri ineriartortinneqarnissaallu pingaarnertut sammineqanngillat,
- matematikkimi, geometrimi sløjdimilu assassornermilu qaanniorneq allatullu qangaaniit sakkussiorneq aallaavigalugu ilinniartitsisinnaaneq atorneqanngilaq,
- inuiaqatigiilerinermi oqaluttuarisaanermilu allamiut aaqqissugaanerat ineriartornerallu atuartitsissutigineqartarpoq.

FAGIT AMERLAVALLAARTUT

- meeqqat atuarfianni annermillu atuartuni minnerni fagit amerlavallaartut atuartitsissutigineqartartut
- Fagit atualerlaani siamasippallaarlutillu amerlavallaartut
- Paasiniaanerni takutinneqarpoq nunani allani ingerlalluarnerpaani fagit atuartitsissutigineqartartut misilitsiffiusartullu ikinneeraasut.

YNGSTETRINNET

- Fagene på yngstetrinnet i Grønland omfatter:
- **sprog** (grønlandsk, dansk, engelsk),
- **kultur og samfund** (samfundsfag, religion, historie, filosofi)
- **matematik og natur** (matematik, naturfag)
- **personlig udvikling**
- **idræt og udeliv**.
- **fagene håndværk, design og sløjd** (håndværk, design, sløjd og håndarbejde),
- **hjemkundskab**, **kunst og arkitektur**, **musik, sang, bevægelse og drama** og **teknologiforståelse**.

ATUARTITSISUT

- Klasselærer:
  - Naturfag, kalaallisut, praktisk/musisk, qallunaatut, tuluttut, upperisarsiorneq, inuiaqatigiit, oqaluttuarisaaneq, personlig udvikling
- Ilinniartitsisoq 2:
  - Idræt, matematik
- Ilinniartitsisoq 3:
  - S-kalaallisut, S-matematik, S-dansk

ATUARTITSERIAASEQ

- fag-imi atuartiseriaaseq, didaktik,
- ilinniartitsinermi periutsit, metodologi,
- paasisat suuneri suminngaanneerfiilu paasinnittaaserpullu, epistemologi,
- Taakku annertunerusumik eqqarsaatersorfigalugit, ilisimatusarfigalugit atuartitsinerup pitsaassusillip ineriartortinnissaanut aqqutissiuussilissagaluarpugut
- kalaallit ilisimatusartut amerliartuinnarput, aamma ineriartortitsinissatsinni atorluassagaluarpavut.

OQALUTTUARISAANEQ

- atuartitseriaaseq
- nunasiaataasimanitsinni oqaluttuarisaanerup sukumiisumik paasisimalernissaa
- Oqaluttuarisaanitsinnit kinaassuserput, inuiattut kikkuussuserput sanarfineqarpoq
- ullumi inuiaqatigiinni aaqqissuussaanerput annertunerusumik paasisaqarfigissagipput
- Ullumi killiffitta tunuliaqutaat paasisimassalluguluunniit pingaaruteqarnerusoq

ATUARFIIT, ILINNIARFIIT OQAATSILLU

- Kalaallisut oqaluttut, danskisut oqaluttut, kalaallisut danskisullu oqaluttut
- Danskit oqaasiisa atuarfinni atorneqarneri kinguariartorpoq
- Danskit oqaasii uniffiusalersimappat
- Tuluimmi oqaasii qanoq

ATUARFITSIALAK QANOQ

- Atuarfik aaqqissuuteqqittariaqarpoq pissutsinut naleqqussarlugu
- Fagit amerlavallaartut
- Kalaallit oqaasii
- Inuit kalaallit kulturiat pisuussutaallu aallaavigalugu
- Nunasiaataasimaneq eqqaamallugu
- Eqqarsartarnermi silarsuit marluk